КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

«ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»

Кафедра гуманітарної освіти

Програма підвищення кваліфікації

учителів української мови та літератури, учителів зарубіжної літератури

ЛІТЕРАТУРНИЙ СТОРИТЕЛІНГ: КЛАСИЧНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ РІЗНОВИДИ, ТЕХНІКИ, ПРИЙОМИ

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована

до затвердження на засіданні кафедри гуманітарної освіти

(протокол № 6 від 25.05.2026 р.)

Завідувачка кафедри Анна-Марія БОГОСВЯТСЬКА

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(протокол № 4 від 04.06.2026 р.)

Голова науково-методичної ради Павло ХОБЗЕЙ

Розробник: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» (Ковальова Л.Л., старша викладачка кафедри гуманітарної освіти).

Напрям підвищення кваліфікації: сучасні підходи до навчання в Новій українській школі на рівні базової середньої освіти.

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти (укладачі: ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України, Державна установа «Український інститут розвитку освіти», Інститут педагогіки НАПН України, ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України, учасники робочої групи, склад якої затверджено наказом ІМЗО від 18.02.2022 № 15), зокрема на основі модуля 2 «Організація освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти. Тема 2.1. Сучасні підходи до навчання в Новій українській школі».

Термін дії програми: з 01.07.2026 до 01.07.2031 року.

Рецензенти:

Богосвятська Анна-Марія, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри гуманітарної освіти Комунального закладу Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти».

Галамай Наталія, учитель-методист, учитель зарубіжної літератури та інтегрованого курсу літератур (української та зарубіжної) Львівської правничої гімназії.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність розроблення навчальної програми для вчителів української мови і літератури, вчителів зарубіжної літератури полягає в необхідності підготовки вчителів до роботи за новим Державним стандартом базової середньої освіти в контексті вимог законодавства, зокрема Конституції України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та на виконання заходів державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа».

Цільова група: учителі української мови і літератури, учителі зарубіжної літератури закладів загальної середньої освіти.

Обсяг: 15 годин (0,5 кредитів ЄКТС).

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: професійний розвиток учителів української мови і літератури, учителів зарубіжної літератури відповідно до державної політики в галузі освіти, удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей, необхідних для організації навчання, виховання та розвитку учнів відповідно до Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р., та на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.

Завдання підвищення кваліфікації:

- забезпечити усвідомлення та поглиблення знань учителів української мови і літератури, учителів зарубіжної літератури щодо основних ідей та принципів Концепції «Нова українська школа» та державної політики у сфері загальної середньої освіти;
- поглибити знання дидактичного потенціалу сторителінгу у формуванні ключових і предметних компетентностей (читацької, комунікативної, культурної);
- здійснювати теоретичне обґрунтування доцільності застосування сторителінгу у викладанні літератури;
- розвинути здатність реалізовувати принцип практичної зорієнтованості навчання на уроках української мови і літератури та зарубіжної літератури через використання технологій сторителінгу, моделювання життєвих ситуацій, наративних кейсів, проєктної та дослідницької діяльності;

- поглибити розуміння ролі тексту як ключових дидактичних ресурсів у формуванні читацької грамотності та наскрізного вміння «читати з розумінням», зокрема через інтерпретацію, переосмислення й створення історій у контексті Державного стандарту базової середньої освіти;
- підвищити професійну компетентність учителів у проєктуванні та використанні компетентнісно орієнтованих завдань на основі сторителінгу як ефективного інструменту формування ключових і предметних компетентностей у мовно-літературній освітній галузі.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

А.1. **Мовно-комунікативної**, через здатність забезпечувати здобуття освіти державною та іноземними мовами; здатність забезпечувати (за потреби) здобуття учнями освіти з урахуванням особливостей мовного середовища в закладі освіти; здатність забезпечувати навчання учнів іноземної мови в професійному колі (для вчителів і викладачів іноземної мови, а також учителів, які здійснюють освітній процес (викладають навчальні предмети) іноземними мовами, здатність формувати й розвивати мовно-комунікативні уміння й навички учнів.

А.2. **Предметно-методичної**, через здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентостей; здійснювати інтегроване навчання; добирати й використовувати сучасні та ефективні методики й технології навчання, виховання та розвитку учнів; розвивати в учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який здобувається) критичне мислення; здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання в учнів на засадах компетентнісного підходу; формувати ціннісні ставлення в учнів.

А.3. **Інформаційно-цифрової**, через здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності; ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; використовувати цифрові технології в освітньому процесі (відповідно до рівня освіти, який надається).

Д.1. **Інноваційної**, через здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі; використовувати інновації в професійній діяльності; застосовувати інноваційні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності.

Очікувані результати підвищення кваліфікації

За результатами навчання слухач/слухачка:

• розуміє теоретичні засади літературного сторителінгу як наративної технології навчання, його місця й ролі в сучасній мовно-літературній освіті;

• інтегрує технології сторителінгу в уроки української та зарубіжної літератури.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Контроль та оцінювання за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, під час індивідуального та фронтального опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях здійснюється експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних запитань до теми. **Оцінювання вербальне.**

Курс **зараховується** за умови **відвідування не менше 50%** авдиторних занять та **виконання** індивідуальної творчої роботи. **Максимальна оцінка за індивідуальну роботу – 10 балів.** Завдання вважається виконаним, якщо за всіма критеріями учасник набирає 7 балів.

Особливості реалізації програми: дистанційна форма навчання, курс передбачає виконання індивідуальної роботи.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат видається відповідно до кількості прослуханих годин, за умови не менше 50% від загальної кількості.

Вартість: безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою, вартість згідно з кошторисом відповідно до порядку надання платних послуг для всіх інших категорій.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Зміст програми складається з 3-х модулів та 6-ти взаємопов'язаних тем.

На етапі завершення навчання за Програмою слухачі виконують індивідуальну роботу зі створення завдань, у якому сторителінг є ключовим інструментом навчання. Оцінювання індивідуальної роботи здійснюється за принципом «зараховано / не зараховано».

Учасники, які відвідали не менше 50% занять та успішно виконали індивідуальну роботу, отримують сертифікат відповідно до кількості прослуханих годин.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 15 год, з них: 4 год – лекційні заняття, 8 год – практична робота, 3 год – самостійна робота.

Назва теми	**Кількість годин**				
	Лекції	**Практичні заняття**	**Самостійна робота**	**Контрольні заходи**	**Усього**
Модуль 1. Сторителінг у літературній освіті: сутність і дидактичний потенціал.					
Тема 1.1. Роль сторителінгу у формуванні читацької мотивації, критичного мислення та естетичного смаку.	2	-	-	-	2
Тема 1.2. Практична зорієнтованість навчання.	-	2	-	-	2
Усього годин за модулем	**2**	**2**	**-**	**-**	**4**
Модуль 2. Майстерня сторителінгу: техніки, прийоми, вправи					
Тема 2.1. Сучасні формати та прийоми сторителінгу.	1	-	-	-	1
Тема 2.2. Створення різних форматів сторителінгу.	-	3	-	-	3
Усього годин за модулем	**1**	**3**	**-**	**-**	**4**

Модуль 3. Цифровий та креативний сторителінг: інтеграція в освітній процес					
Тема 3.1. Історії нового часу: інновації, цифрові формати, експерименти.	1	-	-	-	1
Тема 3.2. Використання історії: сучасні освітні рішення.	-	3	3	-	6
Усього годин за модулем	**1**	**3**	**3**	**-**	**7**
Разом годин за навчальною програмою	**4**	**8**	**3**	**-**	**15**

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Сторителінг у літературній освіті: сутність і дидактичний потенціал.

(*лекція, 2 години; практичне, 2 години*)

Тема 1.1. Тема 1.1. Роль сторителінгу у формуванні читацької мотивації, критичного мислення та естетичного смаку.

Від наскельних малюнків до сучасних технологій. Чому історія працює? Як створити історію? Як будується сюжет? Пасивний та активний сторителінг. Різновиди сторителінгу та особливості. Техніки сторителінгу.

Поняття «сторителінг» у контексті класичної літератури: міф, епос, казка, притча Сюжети сторителінгу, основні функції. Техніки сторителінгу.

Тема 1.2. Практична зорієнтованість навчання.

Використання елементів сторителінгу при вивченні творів класичної української та зарубіжної літератур.

Робота над створенням захопливої оповіді.

Перетворення «сухої теорії» у цікаву історію.

Модуль 2. Майстерня сторителінгу: техніки, прийоми, вправи

(лекція, 1 година; практичне, 3 години)

Тема 2.1. Сучасні формати та прийоми сторителінгу

Актуальні формати сторителінгу та їх застосування в освітньому процесі.

Тема 2.2. Створення різних форматів сторителінгу **.**

Створення різних форматів: «Один день з життя героя», профіль персонажа «Хто я?», «Факти-емоції», фанфік «Лабораторія, якби», антифанфік: перевернутий світ.
Нова байка на старий лад, чарівне перетворення, «Я режисер», «Один кадр-одна історія» тощо.
Створення мемів як форма інтерпретації.
Створення постера/інфографіки з ключовими цінностями, цитатами і цілями героя.

Модуль 3. Цифровий та креативний сторителінг: інтеграція в освітній процес

(*лекція, 1 години; практичне, 3 години*)

Тема 3.1. Використання історії: сучасні освітні рішення.

Цифровий сторітелінг – це міст між учнем, текстом і світом.
Формування цифрових навичок: співпраця, авторське право, грамотне формулювання запитів до ШІ.

Тема 3.2. Цифрові інструменти для створення сторителінгових текстів.

Робота з цифровими інструментами для створення сторителінгових технологій – інтерактивні книги та комікси;
Padlet – цифрові стіни для візуального сторителінгу;
ChatGPT, Gemini – створення текстів та ілюстрацій на основі описів та інші цифрові інструменти.

СИСТЕМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Контроль та оцінювання за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, індивідуальне та фронтальне опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми. **Оцінювання вербальне.**

На етапі завершення навчання за Програмою слухачі виконують **індивідуальну роботу** зі створення завдань сторителінгових форматів для учнів 5-9 класів.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи:

Критерій оцінювання	**Так**	**Частково**	**Ні**
	Кількість балів		
Завдання є оригінальним авторським продуктом, відповідає принципам академічної доброчесності.	* Завдання, яке містить плагіат, вважається таким, набирає 0 балів.		
Завдання укладено відповідно до змісту модельних програм.	1	0,5	0
Завдання має чітке визначення теми, класу, розділу програми; відповідає державним вимогам та очікуваним результатам навчання; доречність обраного	2	1	0

сторителінгового формату для конкретної теми			
Завдання складено з урахуванням вікових особливостей та зацікавлень учнів 5-9 класів.	1	0,5	0
Завдання не містить фактичних та змістових помилок, оформлене грамотно.	1	0,5	0
У завданні наявність чітко сформульованої мети уроку; практична придатність для використання в класі; наявність завдань для учнів.	3	1,5	0
У методичному коментарі до завдання правильно зазначено ті результати навчання, на формування яких воно спрямоване	2	1	0

Максимальна оцінка – **10 балів.** Завдання вважається виконаним, якщо за всіма критеріями учасник набирає 7 балів.

Курс **зараховується** за умови **відвідування не менше 50%** авдиторних занять та **виконання** індивідуальної творчої роботи.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ:

1. У чому полягає сутність сторителінгу як наративної технології в освітньому процесі?
2. Яке місце сторителінг посідає серед сучасних методів навчання літератури?
3. Які основні елементи структури ефективної історії (сюжету)?
4. У чому полягають відмінності між класичним та інноваційними різновидами сторителінгу?
5. Які види сторителінгу доцільно використовувати на уроках літератури і чому?
6. Який дидактичний потенціал має сторителінг у формуванні читацької грамотності?
7. Як сторителінг сприяє розвитку критичного мислення учнів?
8. У чому полягає роль емоційного компонента в сторителінгу?
9. Як сторителінг пов'язаний із компетентнісним підходом у навчанні?
10. Які психолого-педагогічні механізми забезпечують ефективність сторителінгу?

11. Як сторителінг сприяє міжкультурному діалогу в процесі вивчення літератури?
12. Які методичні підходи лежать в основі використання сторителінгу (традиційний, конструктивістський тощо)?
13. Які особливості створення компетентнісно орієнтованих завдань на основі сторителінгу?
14. Які можливі труднощі та обмеження використання сторителінгу в освітньому процесі?
15. Які перспективи розвитку сторителінгу в сучасній мовно-літературній освіті?

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про повну загальну середню освіту. Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text

2. Закон України «Про освіту». Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text

3. Державний стандарт базової середньої освіти. Режим доступу : https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinskashkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti

4. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 р. Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text

5. Концептуальні засади мовно-літературної освітньої галузі. Режим доступу : https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/novyny-posylannia/konceptualni-zasadi-movno-literaturnoyi-osvitnoyi-galuzi-ukrayinska-mova-ukrayinska-ta-zarubizna-literaturai.pdf

Основна література

1. PISA-2022: Національний звіт [Електронний ресурс]. — URL: https://pisa.testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2023/12/PISA-2022_Naczionalnyj-zvit_povnyj.pdf

2. Збірник завдань у форматі PISA для розвитку читацької грамотності учнів. Частина 1 [Електронний ресурс]. — URL: https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2022/12/PISA-zbirnyk-vprav-z-chytatskoi-hramotnosti-2022.pdf

3. Збірник завдань у форматі PISA для розвитку читацької грамотності учнів. Частина 3 [Електронний ресурс]. — URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/737140/1/2023-Zbirnyk-zavdan-chytatska-hramotnist_CHastyna-3-2.pdf

4. Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А. та ін. Модельна навчальна програма «Українська література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (ред. 2023 р.) [Електронний ресурс]. — Київ, 2023. — URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Movno-literat.osv.hal/27.11.2023/Ukr.lit.5-6-kl.Yatsenko.ta.in.27.11.2023.pdf

5. Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А. Модельна навчальна програма «Українська література. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 24.12.2024 № 1787) [Електронний ресурс]. — Київ, 2024. — URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2024/Model.navch.prohr.5-9.klas-2024/31-12-2024/ukrayinska-literatura-7-9-kl-yatsenko-ta-in-31-12-2024.pdf

6. Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В. та ін. Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (ред. 2023 р.) [Електронний ресурс]. — Київ, 2023. — URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Movno-literat.osv.hal/Zar.lit.5-9-kl.Nikolenko.ta.in.28.12.2023.pdf

7. Яценко Т. О., Тригуб І. А. Модельна навчальна програма «Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної). 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (ред. 2023 р.) [Електронний ресурс]. — Київ, 2023. — URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Movno-literat.osv.hal/27.11.2023/Intehr.kurs.lit.ukr.ta.zar.5-6.kl.Yatsenko.ta.in.27.11.2023.pdf

8. Ніколенко О. М., Мацевко-Бекерська Л. В., Качак Т. Б. та ін. Модельна навчальна програма «Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної). 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти [Електронний ресурс]. — Київ, 2023. — URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Movno-literat.osv.hal/Intehrovanyy.kurs.literatur-ukrayinskoyi.ta.zarubizhnoyi-7-9.kl.Nikolenko.ta.in.26.07.2023.pdf

9. Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Тригуб І. А., Слижук О. А. Модельна навчальна програма «Інтегрований курс літератур (української та

зарубіжної). 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 24.12.2024 № 1787) [Електронний ресурс]. — Київ, 2024. — URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2024/Model.navch.prohr.5-9.klas-2024/31-12-2024/intehrovanyy-kurs-literatur-ukr-ta-zarubizhn-7-9-kl-yatsenko-ta-in-31-12-2024.pdf

Додаткова література

1. Ільчишин Ж. Заговори, щоб я тебе побачив. Сторітелінгові технології на уроках зарубіжної літератури [Електронний ресурс] // Літературна освіта: теорія, методика, практика. — 2025. — № 2. URL: https://doi.org/10.33989/3083-6387.2025.2.329672

2. Ішутіна О., Завада А. Розвиток комунікативної компетентності засобами сторітелінгу [Електронний ресурс] // Педагогічний журнал. — 2023. — № 19. — URL: https://doi.org/10.31865/2414-9292.19.2023.285665 Кузьміна І. Використання сторітелінгу на уроках української мови [Електронний ресурс] // Молодь і ринок. — 2023. URL: https://doi.org/10.33989/3083-6387.2025.2.329672

3. Мазурок М., Саприкіна О. Сторітелінг як ефективний інструмент формування комунікативної компетентності [Електронний ресурс] // Молодь і ринок. — 2022. — № 7–8. URL: https://doi.org/10.24919/2308-4634.2022.254106

4. Палихата Е., Бачинська Г. Сторітелінг у формуванні публічного мовлення учнів старших класів на уроках української мови [Електронний ресурс] // Studia Methodologica. — 2024. — Вип. 58. — С. 215–224. URL: https://doi.org/10.32782/2307-1222.2024-58-22